

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Науково-навчальний центр прикладної інформатики

ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ

**НАУКА, ТЕХНОЛОГІЇ, ІННОВАЦІЇ:
СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНИЙ
АСПЕКТ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

*28–29 вересня 2018 р.
м. Одеса*

Одеса
Інститут інноваційної освіти
2018

здійснюється в чотири етапи: I етап – доперекладацький; II етап – текстовий аналітико-інтерпретаційний; III етап – дотекстовий перекладацький; IV етап – текстовий перекладацький, який охоплює навчання планування перекладу, навчання власне перекладу та навчання контролю й редагування.

Література

1. Александрова Е. В. Формирование готовности будущих переводчиков к профессиональной деятельности на начальном этапе изучения иностранного языка : дисс. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Елена Викторовна Александрова. – Нижний Новгород, 2009. – 280 с.
2. Алферова Д. А. Модульное обучение переводу научно-технических текстов с использованием информационных технологий : дисс. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Динара Адлевна Алферова. – М., 2010. – 273 с.
3. Зайченко А. А. Методика сопереподавания языка и перевода (программа «Переводчик в сфере профессиональной коммуникации», английский язык) : дисс. ... докт. пед. наук : 13.00.02 / Андрей Александрович Зайченко. – Пятигорск, 2006. – 400 с.
4. Нелюбин Л. Л. Толковый переводоведческий словарь / Л. Л. Нелюбин. 3-е изд., перераб. – М. : Флинта, Наука, 2003. – 320 с.

О.М. Москва,

аспірантка кафедри методики музичного виховання, співу та хорового диригування
Криворізького державного педагогічного університету

науковий керівник: **Н.А. Овчаренко,**

доктор педагогічних наук, професор кафедри методики музичного виховання,
співу та хорового диригування Криворізького державного педагогічного університету

ФОРМУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ПРОЦЕСІ ВОКАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ: ПОНЯТІЙНО-ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ АПАРАТ

В умовах модернізації мистецько-педагогічної освіти сучасний вчитель музичного мистецтва повинен володіти різними технологіями навчання й виховання та проектувати освітній результат і його педагогічне забезпечення. Така потреба загальноосвітньої школи зумовлює необхідність вирішення завдання формування технологічної культури майбутніх учителів музичного мистецтва в закладах вищої педагогічної освіти у процесі їх підготовки з фаху, зокрема вокальної, яка забезпечує вчителя технологічним інструментарієм навчання учнів найдоступнішому виду музикування, яким є спів.

Однак, ефективність удосконалення формування технологічної культури майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі вокальної підготовки, розробка його організаційно-методичних засад залежить у значній мірі від окреслення теоретико-методологічних основ означеного дослідження. Так, з позиції методології дослідження проблеми формування технологічної культури майбутніх учителів музичного мистецтва вважаємо доцільним, визначити його основне базове поняття – «технологічна культура вчителя музичного мистецтва». Сутність і зміст такого

поняття можливо дослідити на основі тлумачення етимологічно близьких і дотичних за значенням та проблематикою дефініцій, які в нашій роботі утворюють понятійно-термінологічний апарат. Згідно думки С.О. Сисоевої, понятійно-термінологічний апарат визначається є системою понять, призначеною людині для їх засвоєння й актуалізації з метою успішної орієнтації у предметній площині наукових знань [1]. Вважаємо, що формування такого апарату повинно здійснюватися на основі принципів: науковості, взаємозумовленості й взаємозв'язку, системності й цілісності, ієрархічності, творчого моделювання. Принцип науковості передбачає тлумачення кожного означеного поняття з урахуванням сучасних досягнень різних наукових сфер; принцип взаємозумовленості й взаємозв'язку полягає у виявленні закономірного зв'язку між ключовими поняттями дослідження і загальною зумовленістю їх вибору для ефективності дослідження; принцип системності надає можливість розглянути понятійно-термінологічний апарат як об'єднання дефініцій, що утворюють цілісну систему базових понять для здійснення дослідження формування технологічної культури майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі вокальної підготовки; принцип ієрархічності передбачає визначення чіткої ієрархії в системі ключових понять дослідження; принцип творчого моделювання полягає в моделюванні понятійно-термінологічного апарату та використанні творчого підходу в знаходженні сутності і змісту дефініцій, які входять до його складу.

Понятійно-термінологічний апарат дослідження формування технологічної культури майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі вокальної підготовки включає дві групи дефініцій.

До першої групи базових понять дослідження входять дефініції, які розкривають сутність культури вчителя, а саме: культура, професійна культура, педагогічна культура, професійно-педагогічна культура, художня культура, музична культура, музично-педагогічна культура вокальна культура, вокально-педагогічна культура. Друга група понять спрямована на розкриття змісту технологічної культури майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі вокального навчання, наразі: технологія, педагогічна технологія, мистецька технологія, музично-педагогічна технологія, вокально-педагогічна технологія, технологічна культура вчителя.

У процесі формування понятійно-термінологічного апарату визначено базове поняття дослідження проблеми формування технологічної культури майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі вокальної підготовки — «технологічна культура вчителя музичного мистецтва», технологічна культура вчителя музичного мистецтва, яке є професійно-особистісним утворенням, комплекс гуманістичних цінностей музично-педагогічного процесу, яке інтегрує в собі такі характеристики, як: загальнокультурні знання, що надають можливість сприйняти технологічну культуру як цілісність і цінність; системні знання технологій музично-педагогічної освіти, що базуються на усвідомленні актуальної мети і змісту сучасної музичної педагогіки та музичного виконавства; технологічні музично-педагогічні й музично-виконавські вміння, що спираються на усвідомлення музично-педагогічних форм,

методів і засобів; самоактуалізація та спрямованість на самовдосконалення в процесі професійної мистецької діяльності.

Література

1. Сисоєва С.О. Сфера освіти як об'єкт наукового дослідження / С.О. Сисоєва // Освітологія: витоки наукового напрямку: [монографія] / [За ред. В.О. Огнев'юка; авт. кол.: В. О.Огнев'юк, С.О. Сисоєва, Л.Л. Хоружа, І.В. Соколова, О.М. Кузьменко, О.О. Мороз]. – К.: ВП «Едельвейс», 2012. – С. 139–155.

Н.А. Овчаренко,

доктор педагогічних наук, професор кафедри методики музичного виховання,
співу та хорового диригування Криворізького державного педагогічного університету

ОСОБЛИВОСТІ ВІДБОРУ ЗМІСТУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ДО ВОКАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Модернізація професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до вокально-педагогічної діяльності передбачає оновлення змісту української вищої мистецько-педагогічної школи із врахуванням сучасних глобалізаційних процесів та інтеграційних тенденцій розвитку суспільства.

Зміст мистецької освіти є центральним елементом у складній системі професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. Вимоги до обсягу змісту професійної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва окреслено в освітньо-професійній програмі (ОПП) підготовки здобувачів першого та другого рівнів вищої освіти з галузі знань 01 Освіта, за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво). Однак, зміст підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до вокально-педагогічної діяльності ще потребує певного вдосконалення і врахування. Питання відбору та структуризації змісту музично-педагогічної освіти і професійної підготовки майбутніх педагогів-музикантів є одними з найважливіших у сучасній мистецькій педагогіці.

Виявляючи елементи змісту музичної освіти, які виступають у взаємозв'язку та єдності, Ю.Б. Алієв та Л.О. Безбородова зазначають, що структура змісту включає [1, с. 97]: 1) музичний матеріал – досвід емоційно-морального відношення людини до оточуючого середовища; 2) музичні знання (ключові та окремі); 3) музичні вміння та навички. Визначаючи зміст музичної освіти О.М. Олексюк приходять до висновку, що це єдність трьох блоків: 1) оцінного усвідомлення життєвих явищ мистецтва; 2) творчої позиції; 3) розвинутого асоціативного мислення як основи творчих здібностей [3, с. 86–87]:

Окреслюючи вимоги до змісту професійної підготовки, Р.С. Гуревич акцентує увагу на співвідношенні між загальним та професійним змістом навчання за оптимальної кількості матеріалу щодо інших навчальних дисциплін; логічної послідовності розміщення навчального матеріалу; ступеню ущільнення навчального матеріалу тощо [2, с. 41]. Т.М. Пляченко виявляє і обґрунтовує